

Perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäynnit 2022

Terveyskeskuskäynnit vähenivät viidesosan vuonna 2022

Terveyskeskuskäyntejä oli vuonna 2022 kaikkiaan 34,6 miljoonaa. Käyntejä oli 8,1 miljoonaa vähemmän kuin edellisellä vuonna (42,7 miljoonaa). Lääkärikäyntejä oli vuonna 2022 6,5 miljoonaa ja käyntejä muiden terveydenhuollon ammattihenkilöiden luona oli 28,1 miljoonaa. (Kuvio1.)

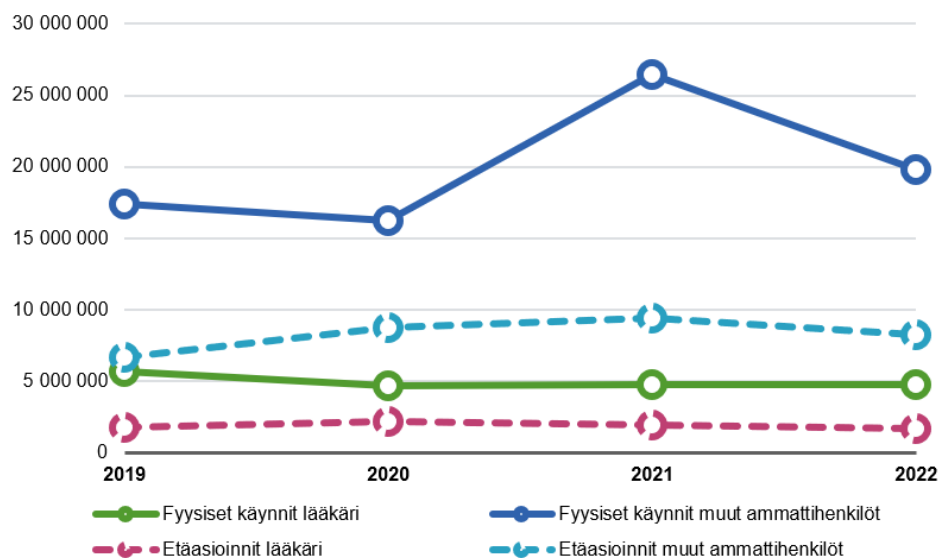
Terveyskeskusten asiakkaiden määrä väheni 10,3 prosenttia verrattuna vuoteen 2021. Asiakkaita oli yhteensä 4,8 miljoonaa eli 86,2 prosenttia väestöstä. Käyntejä asiakasta kohden oli keskimäärin 7,0.

Koronaepidemia ja siihen liittyvä rokotustoiminta lisäsi käyntejä terveyskeskuksissa vuonna 2021. Vuonna 2022 terveyskeskusten käyntien määrä väheni vuodesta 2021 fyysisissä käynneissä 21,3 prosenttia ja etäasioinneissa 12,6 prosenttia ([Avohilmo](#)).

Uusien toimintamallien käyttö laajentui terveyskeskuksissa, mikä näkyi etäasioinnin osuuden vakaana pysymisenä (28,8 % kaikista käynneistä) ja ammattihenkilöiden välisten konsultaatioiden osuuden lisääntymisenä (32,1 %) vuoteen 2021 verrattuna (Kuvio 1 & [Avohilmo](#)).

Vuonna 2022 suun terveydenhuollon käyntejä oli yhteensä 4,9 miljoonaa. Suun terveydenhuollon käyntejä terveyskeskuksissa oli 3,6 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Käyntimäärä ei edelleenkään palautunut koronaepidemiaa edeltävälle tasolle.

Kuvio 1. Perusterveydenhuollon avohoidon fyysiset käynnit ja etäasiointit ammattiryhmittäin vuosina 2019–2022*

*Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähde: Avohilmo.

PÄÄLÖYDÖKSET

- Vuonna 2022 terveyskeskusten käyntejä oli 34,6 miljoonaa, mikä oli 19 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2021. Käyntimäärien lasku selittyi suurelta osin koronarokotuskäyntien vähentymisellä.
- Perusterveydenhuollon avohoidon asiakkaita oli 4,8 miljoonaa eli 10,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Väestöstä 86,2 prosenttia oli asioinut perusterveydenhuollon avohoidossa.
- Avosairaanhoidossa fyysiset käynnit vähentyivät 12,3 prosenttia ja etäasiointit 14,4 prosenttia. Konsultaatiot lisääntyivät 37,3 prosenttia.
- Suun terveydenhuollon käyntejä oli 4,9 miljoonaa, joka oli 3,6 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.
- Ehkäiseivissä palveluissa äitiys- ja lastenneuvoloissa sekä kouluterveydenhuollossa käynnit ja asiakkaat vähentyivät verrattuna vuoteen 2021. Opiskeluterveydenhuollossa käynnit ja asiakasmäärä sen sijaan lisääntyivät.

Kaisa Mölläri

Tiina Marttila

etunimi.sukunimi@thl.fi

Taulukko 1. Perusterveydenhuollon käynnit (fyysiset käynnit ja etäasiointi) ja asiakkaat palvelumuodoittain vuonna 2021 ja 2022*

Palvelumuoto	Käynnit		Asiakkaat		Käynnit ammattiryhmittäin		Käynnit per asiakas
	2022	2021	2022	2021	Lääkäri 2022	Muu ammattihö 2022	
Avosairaanhoido	16 138 051	18 610 775	3 191 834	3 570 074	5 334 802	10 803 249	5,1
Äitiysneuvola	799 283	901 183	145 696	161 154	126 929	672 354	5,5
Lastenneuvola	1 355 183	1 406 419	389 576	409 589	236 242	1 118 941	3,5
Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola	247 469	263 566	133 402	136 235	57 063	190 406	1,9
Muut neuvolapalvelut	309 987	316 483	128 950	137 905	7 324	302 663	2,4
Kasvatus- ja perheneuvola	83 751	106 745	15 658	19 381	8 644	75 107	5,3
Kouluterveydenhuolto	1 325 472	1 428 479	518 133	546 882	177 035	1 148 397	2,6
Opiskeluterveydenhuolto	1 194 855	1 082 955	295 860	280 883	190 385	1 004 470	4,0
Seulonnat ja muut joukkotarkastukset	126 202	131 745	104 182	98 821	9 783	116 419	1,2
Muu terveydenhoito	4 261 300	9 209 673	2 832 617	3 979 162	62 711	4 198 589	1,5
Merimiesterveidenhuolto	622	769	408	581	346	276	1,5
Kotisairaanhoido ¹⁾	4 530 709	5 039 274	83 959	99 375	40 794	4 489 915	54,0
Kotisairaala ¹⁾	156 194	140 176	18 049	14 873	2 717	153 477	8,7
Fysioterapia	1 230 580	1 212 189	369 616	354 438	134 633	1 095 947	3,3
Apuvälinepalvelu	103 157	118 218	63 369	71 269	6	103 151	1,6
Puheterapia	143 539	152 293	36 119	36 917	70	143 469	4,0
Toimintaterapia	122 385	131 736	34 145	35 693	70	122 315	3,6
Jalkaterapia	53 906	55 843	21 759	22 703	4	53 902	2,5
Ravitsemusterapia	35 662	39 166	19 920	23 184	3	35 659	1,8
Terveyssoseaalityö	45 802	49 439	18 900	20 622	84	45 718	2,4
Muu kuntoutus ja erityisterapia	180 364	232 208	51 696	57 074	638	179 726	3,5
Mielenterveystyö	1 143 655	1 147 173	161 348	154 976	85 721	1 057 934	7,1
Päihdetyö	499 531	516 904	38 134	38 256	15 985	483 546	13,1
Päivätoiminta	88 395	82 280	3 533	3 493	5	88 390	25,0
Päiväsairaaloiminta	7 343	6 306	1 087	903	561	6 782	6,8
Muu palvelutoiminta	265 454	233 996	101 419	75 355	45 441	220 013	2,6
Tieto puuttuu ²⁾	161 121	82 640	19 419	11 507	9 500	151 621	8,3
Yhteensä³⁾	34 609 972	42 698 633	4 785 134	5 332 783	6 547 536	28 062 436	7,0
Kotihoito ¹⁾	30 390 874	31 801 913	152 907	164 012	22 635	30 368 239	198,8
Kotipalvelu ¹⁾	3 951 494	4 391 601	22 119	22 496	168	3 951 326	178,6
Suun terveydenhuolto ⁴⁾	4 735 857	4 910 211	1 846 620	1 848 626	-	4 735 857	2,6

Lähde: Avohilmo

¹⁾Kotihoidon kokonaisuudesta julkaistaan oma tilastoraportti.²⁾Tieto on puuttunut alkuperäisestä tiedon toimituksesta tai on ollut virheellisesti koodattu.³⁾Asiakkaiden kokonaislukumäärässä kukin henkilötunnus lasketaan vain kerran. Mukana yksilökäynnit.⁴⁾Suun terveydenhuollon muu ammattihenkilö -luokka sisältää hammaslääkärit, suuhygienistit ja hammashoitajat.

* Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Tämän vuoden tilastossa huomioitavaa:

COVID-19: Vuosina 2020–2022 terveydenhuoltoa kuormitti koronaepidemia.

Etäasioinnit ovat mukana raportissa.

Puolustusvoimat ja vankiterveyshuolto ovat tuottaneet Avohilmoon tietoja vuodesta 2021 alkaen. Niiden tiedot ovat mukana tässä raportissa.

Kirjaamisohjeita

[Kirjaaminen kouluterveydenhuollossa](#)

[Kirjaaminen opiskeluterveydenhuollossa](#)

[Kirjaaminen opiskeluhuollon psykologipalveluissa](#)

[Työttömän terveystarkastus](#)

[Mielenterveytyön kirjaaminen neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa](#)

Avosairaanhoito

Kaikista perusterveydenhuollon käynneistä eniten (41,0 %) oli avosairaanhoidon käyntejä. Fyysisiä käyntejä ja etäasiointia oli avosairaanhoidossa vuonna 2022 yhteensä 16,1 miljoonaa. Avosairaanhoidon käyntien kokonaismäärä etäasioinnit mukaan luettuna väheni 13,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna edellisen kahden vuoden nousun jälkeen.

Kaikista avosairaanhoidon käynneistä fyysisiä käyntejä oli 54 prosenttia (8,7 miljoonaa käyntiä) vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna määrä väheni 12,3 prosenttia. ([Avohilmo](#).) Fyysisiä avosairaanhoidon käyntejä lääkäreille oli 3,7 miljoonaa ja niiden osuus kaikista avosairaanhoidon käynneistä oli 23,2 prosenttia. Fyysiset lääkärikäynnit vähentyivät edellisvuodesta 1,9 prosenttia. Sairaanhoitajien tai terveydenhoitajien käyntejä oli 4,3 miljoonaa ja ne vähenivät 16,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. (Kuvio 2 & Kuvio 3.)

Asiakkaita avosairaanhoidossa oli 3,2 miljoonaa, joka oli 57,5 prosenttia väestöstä. Asiakasmäärä väheni 10,6 prosenttia. Asiakaskohtainen käyntimäärä oli 5,1. ([Avohilmo asiakkaat](#).)

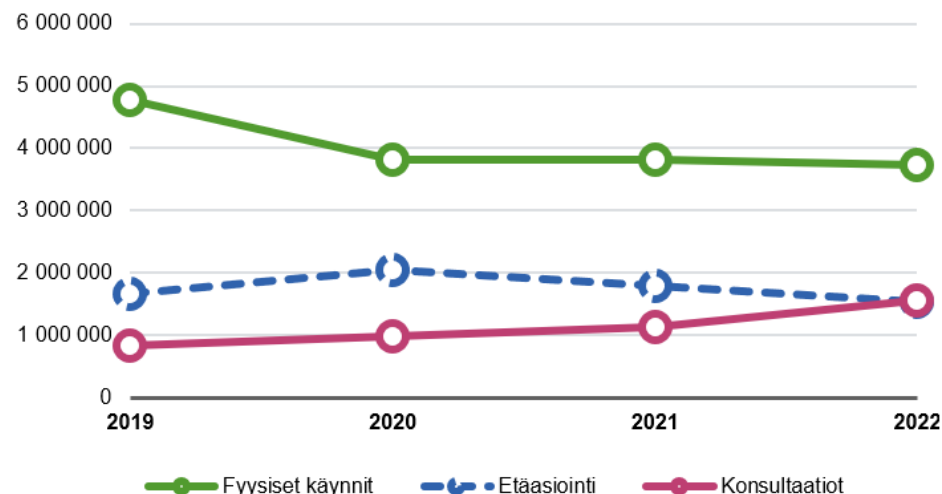
Avosairaanhoidon etäasiointi ja konsultaatiot

Vuonna 2022 terveyskeskusten avosairaanhoitoon toteutui 7,3 miljoonaa etäasiointia, joka oli 46 prosenttia kaikista avosairaanhoidon käynneistä. Etäasiointien määrä väheni vuoteen 2021 verrattuna 14,4 prosenttia. ([Avohilmo käynnit](#).)

Pääosa avosairaanhoidon etäasioinneista kohdistui sairaan- ja terveydenhoitajille. Vuonna 2022 avosairaanhoidon etäasiointeja oli lääkäreille noin 1,5 miljoonaa sekä sairaanhoitajille ja terveydenhoitajille 5,1 miljoonaa. Edellisvuoteen verrattuna etäasioinnit vähenivät lääkäreillä 14,1 prosenttia sekä sairaanhoitajilla ja terveydenhoitajilla 14,0 prosenttia. Sairaan- ja terveydenhoitajille kohdistuneita etäasiointeja on ollut fyysisiä käyntejä enemmän vuodesta 2020 alkaen. Lääkäreille kohdistuneita fyysisiä käyntejä oli edelleen selvästi etäasiointeja enemmän. (Kuvio 2 & Kuvio 3.)

Samalla kun fyysisten käyntien ja etäasioinnin määrä väheni, ammattihenkilöiden välisiä konsultaatioita tehtiin yhä enemmän. Vuonna 2022 konsultaatioita oli avosairaanhoidossa 1,5 miljoonaa, joka on 37,3 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Avosairaanhoidon lääkäreillä konsultaatioiden määrä oli merkittävä, sillä vuonna 2022 konsultaatioita lääkäreille oli lähes saman verran kuin etäasiointeja. Tämä selittyy osin toimintatapojen muutoksella, erityisesti tiimimallin käytön lisääntymisellä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Avosairaanhoidon fyysiset käynnit, etäasioinnit ja konsultaatiot lääkäreillä vuosina 2019–2022*

*Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähde: Avohilmo

Hilmo-tietoa

Hilmo-oppaissa on kuvattu Avohilmon eri palvelumuodot ja niiden sisällöt.

[Hilmo-opas 2020](#)

[Hoitoilmoitusopas terveydenhuollolle 2023](#)

Etäasioinnit raportoidaan Hilmo-yhteystapojen mukaisesti yhteen laskien vanhat ja uudet koodit

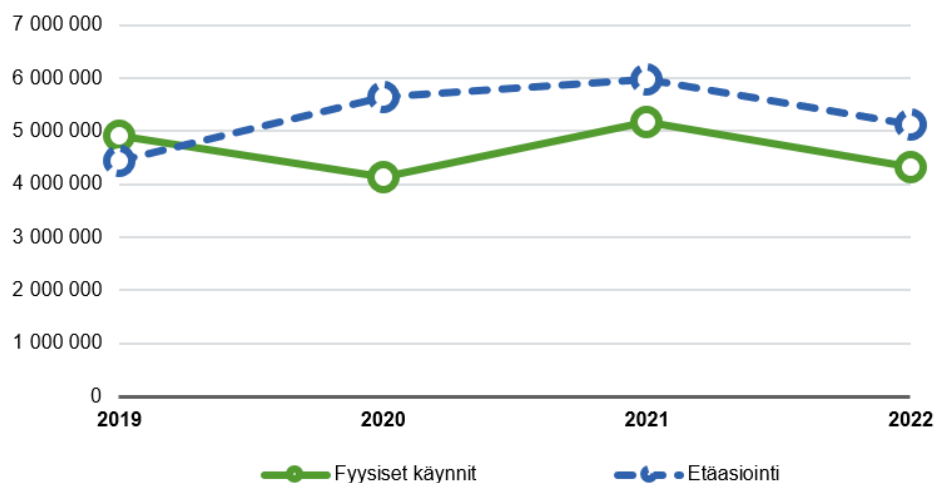
- R50 Puhelinyhteys (vuoteen 2018 asti)
- R51 Sähköinen asiointi (vuoteen 2018 asti)
- R52 Reaaliaikainen etäasiointi
- R55 Kirje (vuoteen 2018 asti)
- R56 Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia

Fyysiset käynnit raportoidaan Hilmo-yhteystapojen mukaisesti yhteen laskien vanhat ja uudet koodit

- R10 Asiakkaan käynti vastaanotolla
- R20 Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona
- R30 Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla
- R40 Sairaalakäynti (vuoteen 2018 asti)
- R41 Ammattihenkilön käynti muualla kuin kotona tai työpaikalla

Avohilmo-tietojen **kattavuutta** voi tarkastella [Avohilmon pikaraportilta](#).

Kuvio 3. Avosairaanhoidon fyysiset käynnit ja etäasioinnit sairaanhoitajilla ja terveydenhoitajilla vuosina 2019–2022*

*Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähde: [Avohilmo](#)

Äitiys- ja lastenneuvola sekä kouluterveydenhuolto

Vuonna 2022 äitiysneuvolakäyntejä oli 0,8 miljoonaa, mikä oli 11,3 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Käyntejä asiakasta kohden oli 5,5. Asiakasmäärä (145 696) vähentyi 9,6 prosenttia.

Lastenneuvolan käynnit ja asiakkaat vähentyivät vuonna 2022. Käyntimäärä (1,4 miljoonaa) oli 3,6 prosenttia ja asiakasmäärä (389 576) oli 4,9 prosenttia edellisvuotta pienempi.

Kouluterveydenhuollon käyntien määrä (1,3 miljoonaa) vähentyi 7,2 prosenttia ja asiakkaiden määrä (518 133) 5,3 prosenttia. (Taulukko 1.)

Etäasiointien osuus käynneistä oli äitiysneuvolassa 23, lastenneuvolassa 15 ja kouluterveydenhuollossa 11 prosenttia ([Avohilmo käynnit kuviona](#)).

Äitiys- ja lastenneuvolan sekä kouluterveydenhuollon terveystarkastuksista ja lisäkäynneistä julkaistaan oma tilastoraportti¹ ja tietokantaraportit² kerran vuodessa. Viimeinen raportti on julkaistu vuonna 2023. Lasten ja nuorten terveystarkastuksia tehtiin edelleen vähemmän kuin ennen koronaepidemian alkua.¹

Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon käyntien määrä (1,2 miljoonaa) kasvoi 10,3 prosenttia ja asiakasmäärä (295 860) 5,3 prosenttia vuonna 2022. Etäasiointien osuus oli 48 prosenttia käynneistä. (Taulukko 1. & [Avohilmo käynnit](#).) Opiskeluterveydenhuollon tietojen kokonaisuudesta julkaistaan omat tietokantaraportit² kerran vuodessa lukukausittain.

Myös ammattikorkeakoulujen opiskelijat siirtyivät vuonna 2021 YTHS palvelujen käyttäjiksi kunnilta ja kuntayhtymiltä³, mikä selittää opiskeluterveydenhuollon käyntien ja asiakkaiden määrän kasvua.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen käynnit vähentyivät vuonna 2022. Mielenterveystyön käynnit (1,1 miljoonaa) vähentyivät 0,3 prosenttia ja päihdetyön käynnit (0,5 miljoonaa)

¹ Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) 2023. [Terveystarkastusten ja muiden käyntien toteumat äitiys- ja lastenneuvolassa vuonna 2021 sekä kouluterveydenhuollossa lukuvuonna 2021–2022](#). Tilastoraportti 4/2023.

² [Neuvola-asetuksen tietokantaraportit](#)

³ [695/2019§ Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta](#)

3,4 prosenttia. Käyntejä asiakasta kohden oli keskimäärin mielenterveystyössä 7,1 ja päihdepalveluissa 13,1. Asiakkaita oli vuonna 2022 edellisvuoteen verrattuna mielenterveyspalveluissa 4,1 prosenttia enemmän ja päihdepalveluissa 0,3 prosenttia vähemmän. (Taulukko 1.)

Etäasiointien osuus käynneistä oli mielenterveyspalveluissa 29 ja päihdepalveluissa 15 prosenttia ([Avohilmo käynnit](#)).

Muu terveydenhoito

Palvelumuodon T29 Muu terveydenhoito käynneiksi kirjataan Korona- ja influenssarokotuskäynnit, erikseen toteutettu seksuaaliterapia, opiskeluterveydenhuollon ulkopuoliset kutsuntatarkastukset, todistuskäynnit terveydentilan toteamiseksi sekä muut vastaavat terveydenhoitopalvelut. Koronarokotuksia kirjattiin myös työterveyshuollossa palvelumuodolle T30 Lakisäätäinen työterveyshuolto. Työterveyshuollon käynnit eivät ole mukana tässä raportissa.

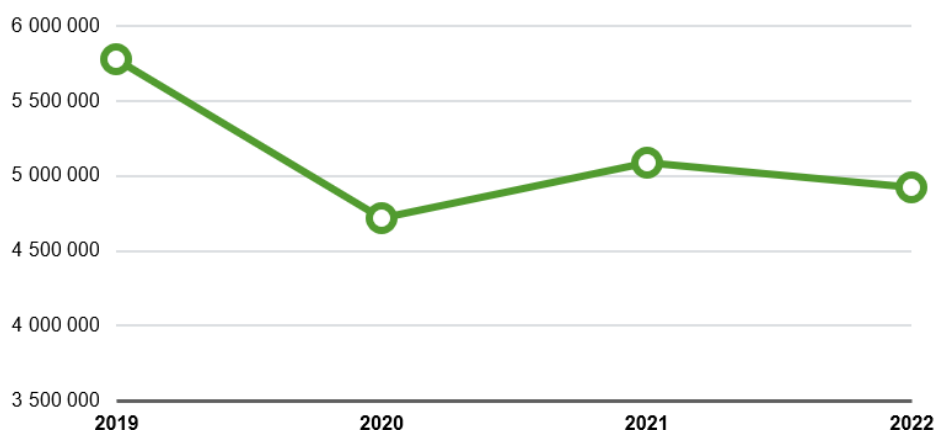
Muu terveydenhoito -käyntejä oli terveysasemilla 4,3 miljoonaa vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna käyntejä oli 53,7 prosenttia ja asiakkaita 28,8 prosenttia vähemmän, mikä selittyy koronarokotuskäyntien vähentymisellä. (Taulukko 1.) Muu terveydenhoito -palvelumuodon käynneistä etäasiointia oli 3 prosenttia ([Avohilmo-käynnit](#)).

Suun terveydenhuolto

Vuonna 2022 suun terveydenhuollon käyntejä oli yhteensä 4,9 miljoonaa, joista toteutui terveyskeskusten hammashoitoloissa 4,7 miljoonaa ja Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön (YTHS) hammashoitoloissa noin 190 000 (3,9 %). Käyntimäärä ei ole palautunut koronaepidemiaa edeltäneen vuoden 2019 tasolle. (Kuvio 5.)

Suun terveydenhuollon käyntejä terveyskeskuksissa oli 3,6 prosenttia vähemmän ja YTHS palveluissa 8,0 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. YTHS:n käyntien lisääntymiseen vaikuttaa ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden siirtyminen vuodesta 2021 alkaen YTHS palvelujen käyttäjiksi kunnilta ja kuntayhtymiltä.⁴

Kuvio 5. Suun terveydenhuollon käynnit terveyskeskusten ja YTHS:n hammashoitoloissa vuosina 2019–2022*

* Mukana yksilökäynnit sekä fyysiset ja etäasioinnit. Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähteet: [Avohilmo: Suun terveydenhuollon käynnit alueittain](#) ja [Avohilmo: Käynnit palveluntuottajittain](#)

Vuonna 2022 terveyskeskusten suun terveydenhuollon fyysisiä käyntejä oli 4,7 miljoonaa ja niistä 68,3 prosenttia tehtiin hammaslääkärille (Taulukko 2). Hammaslääkärikäynnit vähentyivät vuoteen 2021 verrattuna 3,8 prosenttia. Suuhygienistien fyysiset käynnit vähentyivät 8,2 prosenttia ja hammashoitajien lisääntyivät 10,2 prosenttia vuoteen 2021

⁴ [695/2019§ Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta](#)

verrattuna. (Avohilmo.) Hammashoitajien lisääntyneet käynnit johtuvat potilastietojärjestelmästä, jossa suuhygienistin tiedot ovat tuotettu virheellisesti.

Taulukko 2. Terveyskeskusten suun terveydenhuollon käynnit ammattiryhmittäin eri ikäryhmissä vuonna 2022⁵

Ikäryhmä	Hammaslääkärit	Suuhygienistit	Hammashoitajat	Muu tai tieto puuttuu	Yhteensä
0 - 6	62 064	80 829	107 658	4 957	255 508
7 - 17	906 154	393 292	185 265	16 621	1 501 332
18 - 24	155 915	22 125	17 192	6 209	201 441
25 - 49	800 637	146 120	76 398	28 439	1 051 594
50 - 64	608 698	113 032	47 716	20 578	790 024
65 - 74	411 511	90 121	33 071	12 444	547 147
75 - 84	217 759	45 000	18 138	6 082	286 981
85 vuotta täyttäneet	55 407	12 632	5 062	1 585	74 686
Tieto puuttuu	8	0	0	0	9
Käynnit yhteensä	3 218 153	903 151	490 500	96 918	4 708 722

* Mukana yksilökäynnit. Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähde: Avohilmo: Suunterveydenhuollon käynnit alueittain

Etäasiointi ja konsultaatiot suun terveydenhuollossa

Etäasiointien ja konsultaatioiden osuus suun terveydenhuollossa oli vähäistä. Kun lasketaan yhteen terveystieteiden suun terveydenhuollon fyysiset ja etäasiointit, niin etäasiointien osuus asioinneista oli 3,8 prosenttia.

Ammattihenkilöiden väliset konsultaatiot ovat lisääntyneet viimeisinä vuosina. Konsultaatioita oli terveystieteiden suun terveydenhuollossa noin 81 000 vuonna 2022, joka oli 15,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. (Avohilmo: Käynnit palveluntuottajittain.)

Suun terveydenhuollon asiakkaat

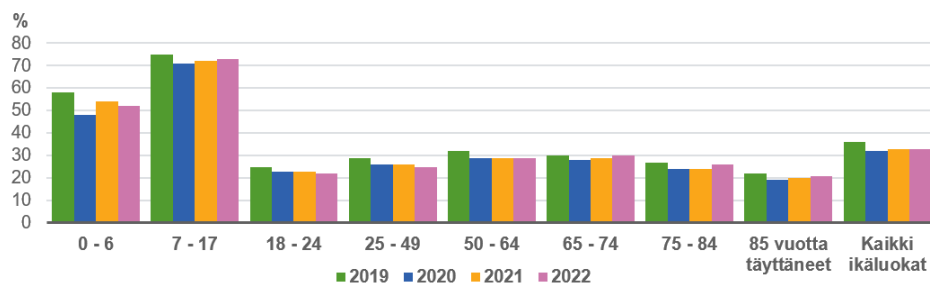
Vuonna 2022 suun terveydenhuollon asiakkaita oli terveystieteiden keskuksissa 1,8 miljoonaa. Asiakkaita oli 0,1 prosenttia vähemmän vuoteen 2021 verrattuna. Yhdellä suun terveydenhuollon asiakkaalla oli keskimäärin 2,6 käyntiä vuoden aikana. (Taulukko 1.)

Kolmasosa (33 %) väestöstä käytti terveystieteiden suun terveydenhuollon palveluja kuten edellisenäkin vuonna. Suhteessa väestöön eniten terveystieteiden suun terveydenhuollon asiakkuuksia oli lapsilla ja nuorilla, joille määräaikaiset suun terveystarkastukset on määritetty määrätyn ikävälän tehtäväksi.⁵ Vuonna 2022 vain 65–74-vuotiaissa yhtä suuri osuus ikäryhmästä oli suun terveydenhuollon asiakkaana kuin vuonna 2019, muissa ikäryhmissä osuus ikäryhmän väestöstä jäi edelleen pienemmäksi. (Kuvio 6.)

Terveystieteiden suun terveydenhuollon palveluja käyttäneiden asukkaiden prosenttiosuudet erosivat hyvinvointialueittain. Vuonna 2022 suurin osuus asukkaista oli asukkaista Keski-Pohjanmaan (40 %), Etelä-Pohjanmaan (40 %), Kanta-Hämeen (38 %), Pohjois-Pohjanmaan (38 %) ja Kainuun (37 %) hyvinvointialueilla. Vastaavasti pienin osuus oli Ahvenanmaalla (21 %) ja Helsingin kaupungilla (23 %). (Avohilmo: Käynnit palveluntuottajittain, ei etäasiointeja.)

⁵338/2011 /Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta

Kuvio 6. Terveyskeskusten suun terveydenhuollon asiakkaiden prosenttiosuus väestöstä eri ikäryhmissä vuosina 2019–2022*

* Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen seuraavien alueiden tiedoissa on laajempia puutteita: Vantaa (v. 2019 alkaen) Helsinki, Kerava ja Kauniainen (v. 2021 alkaen).

Lähde: Avohilmo: Suun terveydenhuollon käynnit alueittain

På svenska

Huvudresultaten publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

Käsitteet ja määritelmät

Asiakas: Asiakas on perusterveydenhuollon avohoidon palveluja käyttävä tai palvelun kohteena oleva henkilö.

Asiakkaiden lukumäärä: Asiakkaiden lukumäärä on vuoden aikana avohoidon palveluita käyttäneiden henkilöiden lukumäärä. Yksi asiakas voi käyttää vuoden aikana useampaa kuin yhtä terveyskeskuksen palvelumuotoa. Yksi asiakas = yksi henkilötunnus. Asiakkaan ikä lasketaan käyntiajankohdan mukaan. Yksi asiakas voi olla ikäryhmitellyssä taulukossa kahdessa eri ikäryhmässä, jos hän on tarkasteluvuoden aikana ollut asiakkaana useammin kuin kerran ja käyntiajankohtien välillä täyttänyt vuosia siten, että ikäryhmä on muuttanut. Asiakkaiden kokonaislukumäärään kukin henkilötunnus lasketaan vain kerran.

Avohilmo: Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitus (Avohilmo) on osa laajempaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (Hilmo).

Avohoitokäynti (tässä tilastoraportissa käytetään myös termiä käynti): Avohoitokäynti on avoterveydenhuollon terveyden- tai sairaanhoitokäynti terveydenhuollon ammattihenkilön kanssa fyysisessä kontaktissa tai etäasiointina. Avohoitokäynnit kattavat kaikki perusterveydenhuollon avohoidon palvelumuodot. Avohoitokäyntejä ovat esimerkiksi erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus-, rokotus- ja seulontakäynnit sekä puhelut. Avohoitokäynteihin ei oteta mukaan laboratorio- ja radiologian yksikköön tehtyjä käyntejä.

Avosairaanhoitokäynti: Avosairaanhoitokäynneiksi (T11) kirjataan asiakkaan terveysongelman tai sairauden hoitoa varten annettava palvelu. Avosairaanhoitokäynti voi olla päivystysluonteista, kiireellistä tai ennalta sovittua kiireetöntä hoitoa. Huom. ennalta sovitua avosairaanhoitoa on esimerkiksi pitkäaikaissairauksien (diabetes, astma, verenpainetaudit, reumatoidit, dementia jne.) seuranta.

Etäasiointi: Terveydenhuollon ammattihenkilön ja asiakkaan tai potilaan tai tarvittaessa tämän edustajan välinen vuorovaikutustilanne ilman lähikontaktia. Etäasiointi voi tapahtua esimerkiksi puhelimitse, videoyhteyden tai chatin välityksellä. Tässä raportissa esitetyyn etäasiointien lukumäärään sisältyvät Hilmo-oppaan yhteystapaluokituksesta seuraavat vanhat ja uudet yhteystavat: puhelinyhteys (R50), sähköinen asiointi (R51), reaaliaikainen etäasiointi (R52), kirje (R55), etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia (R56).

[Ohje etäasioinnin kirjaamisesta](#)

Fyysinen käynti: Fyysiset käynnit sisältävät Hilmo-oppaan yhteystapaluokituksesta seuraavat vanhat ja uudet yhteystavat: asiakkaan käynti vastaanotolla (R10), ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona (R20), ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla (R30), sairaalakäynti (R40), ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin kotona tai työpaikalla (R41).

Hammaslääkärikäynti: Hammaslääkärikäynti tapahtuu hammaslääkärin vastaanotolla, asiakkaan luona tai etäasiointina.

Hilmo: Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä.

Konsultaatio: Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio (R60) tarkoittaa kahden tai useamman ammattihenkilön välistä asiointia, jossa asiakkaan asian hoidosta vastuussa oleva ammattihenkilö kysyy kannanottoa toiselta ammattihenkilöltä ilman asiakkaan läsnäoloa. Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoiton sisäisiä konsultaatioita.

Koronaepidemia: Uuden koronaviruksen aiheuttamaa tautia kutsutaan nimellä COVID-19, joka tulee sanoista corona, virus, disease.

Kotisairaalan käynti: Kotisairaalan (T43) käynnit ovat lääkärijohtoista, hoitotiimin antama ympärivuorokautista kotona annettavaa hoitoa, joka korvaa sairaalahoidon eli se on akuuttihoitoa rajoitetun ajan. Kotisairaaloiminta on vuoteen 2017 asti kirjattu kotisairaanhoitoksi.

Kotisairaanhoiton käynti: Kotisairaanhoitokäynteihin (T41) tilastoidaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen tai tilapäinen potilaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa moniammatillisesti toteutettu terveyden- ja sairaanhoidon (terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella) toteutunut käynti. Kotisairaaloiminta on vuoteen 2017 asti kirjattu kotisairaanhoitoksi.

Kouluterveydenhuollon käynti: Kouluterveydenhuollon (T26) käynneiksi tilastoidaan perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuraamiseksi ja edistämiseksi, terveysongelmien hoitamiseksi sekä vanhempien ja huoltajien kasvatuksen tueksi annettavat käynnit sekä koulu yhteisön ja -ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät käynnit. Palvelumuodoksi kirjataan Kouluterveydenhuolto myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoito- ja sairaanhoitokäynteihin lasketaan kuuluvaksi myös alle 7-vuotiaana koulunsa aloittaneiden käynnit.

Käynti muun ammattihenkilön luona: Käynti muun ammattihenkilön luona on terveydenhoito- tai sairaanhoitokäynti jonkun muun sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön kuin lääkärin vastaanotolla tai ammattihenkilön suorittama käynti asiakkaan luona. Käynnit tilastoidaan myös palvelumuodoittain.

Lastenneuvolan käynti: Lastenneuvolan (T22) käynteihin tilastoidaan alle oppivelvollisuusikäisten lasten terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä heidän perheidensä tukemiseksi tehdyt käynnit. Käynneillä seurataan lasten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tuetaan perheitä.

Lääkärikäynti: Lääkärikäynti on terveydenhoito- tai sairaanhoitokäynti lääkärin vastaanotolla tai lääkärin käynti asiakkaan luona. Myös etäasioinnit ovat käyntejä. Käynnit tilastoidaan palvelumuodoittain.

Muut neuvolapalvelukäynnit: Muiksi neuvolapalvelukäynneiksi (T24) tilastoidaan tietyille kohderyhmälle annettavat neuvolan kaltaiset palvelut, jotka eivät kuitenkaan kohdistu raskauden suunnitteluun ja seurantaan tai lapsen kehityksen seuraamiseen. Huom. tämän palvelumuotoluokan mukaisia palveluja ovat nuorten-, aikuisten- ja ikäihmisten neuvolat, opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jäävien nuorten ja työikäisten sekä omaishoitajien terveystarkastukset, perhetyö ehkäisevässä terveydenhuollossa sekä asiakas- ja palveluohjaus. Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Muut neuvolapalvelut myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010 13 §.)

Muu terveydenhoitokäynti: Muun terveydenhoidon (T29) käynniksi tilastoidaan erikseen toteutettu seksuaaliterapia- ja rokotustoiminta (mukaan lukien koronarokotukset), opiskeluterveydenhuollon ulkopuoliset kutsuntatarkastukset, todistuskäynnit terveydentilan toteamiseksi sekä muut vastaavat terveydenhoitopalvelut. (Terveydenhuoltolaki 1326/2010 13 §.)

Opiskeluterveydenhuollon käynti: Opiskeluterveydenhuollon (T27) käynteihin tilastoidaan Terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 § mukaiset terveystarkastukset ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) tuottamat opiskeluterveydenhuollon käynnit. Opiskeluterveydenhuoltoa ovat opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraamiseksi sekä sairauksien hoitamiseksi annettavat palvelut sekä opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät palvelut. Huom. Opiskeluterveydenhuollossa kirjataan sairaanhoito, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen, suun terveydenhuolto sekä myös opiskeluterveydenhuollossa toteutuneet kutsuntatarkastukset.

Palvelumuoto: Palvelumuoto kuvaa perusterveydenhuollon terveystarkastuksen avohoidon toimintoja kansanterveystyön tehtäväalueiden mukaisesti. Kaikkien palvelumuotojen tarkemmat määrittelyt ovat saatavilla Hilmo-oppaissa.

[Hilmo-oppaat \(THL\)](#)

Palveluntuottaja: Organisaatio tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka tuottaa terveydenhuollon palvelun. Tässä tilastoraportissa raportoidaan julkisten palveluntuottajien käyntejä ja niiden yksityisten palveluntuottajien käyntejä, jotka tuottavat julkista palvelua ostopalveluna.

Perusterveydenhuolto: Perusterveydenhuolto on kunnan tai 2023 alkaen hyvinvointialueen järjestämä lakisäätelistä (Terveydenhuoltolaki 1326/2010 3§) väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveystarkastuksia ja terveydenhuoltoa, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa, päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveys- ja päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai

erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveystyö.

Suun terveydenhuollon käynti: Suun terveydenhuollon (T60) käynntejä ovat fyysiset käynnit tai etäasiointi hammaslääkärin, suuhygienistin ja hammashoitajan kanssa suun ja hampaiden terveyden ylläpitämiseksi sekä sairauksien hoitamiseksi.

Terveydenhuollon ammattihenkilö: Ammattihenkilö on lain terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) ja valtioneuvoston asetuksien sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (272/2005) ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994) määrittelemä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.

Terveyskeskuskäynti: Terveyskeskuskäynti kuvaa kaikkia perusterveydenhuollon avohoidon käynntejä.

Äitiysneuvolan käynnit: Äitiysneuvolan käynneiksi (T21) tilastoidaan raskaana oleville naisille ja lasta odottaville perheille raskausajan tueksi ja raskauden kulun seuraamiseksi annettavat käynnit. Huom. palvelumuodoksi kirjataan Äitiysneuvola myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta. Jos äitiysneuvolassa tarkastetaan vauva, palvelumuotona on T22 Lastenneuvola.

---

www.thl.fi/tilastot/perusterveydenhuolto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ISSN 1798-0887

Laatuseloste (SVT)

Perusterveydenhuolto

Tilastotietojen relevanssi

Perusterveydenhuollon avohoidon tilasto sisältää tietoja perusterveydenhuollon toiminnasta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämän Hoitoilmoitusrekisterin (Hilmo) tietojen pohjalta. Tilasto sisältää tietoja palvelun tuottajasta, väestön palvelujen käytöstä, väestön terveysongelmista, asiakkaan tai potilaan kotikunnasta ja sukupuolesta, käynneistä ikäryhmittäin, palvelumuodoittain ja yhteystavoittain, käyntisyistä, toimenpiteistä ja jatkohoidosta sekä lääkityksestä.

Tilasto on tarkoitettu toiminnan seurannan, arvioinnin, valvonnan ja ohjauksen tueksi terveydenhuollon ammattihenkilöille, hallintoviranomaisille, suunnittelijoille ja tutkijoille, jotka tarvitsevat ajantasaista tietoa terveyskeskusten palvelutuotannosta Suomessa. Tilaston pohjana olevan hoitoilmoitusrekisterin tietosisältöä ja tiedonkeruuta sekä raportointia kehitetään yhteistyössä tiedontuottajien ja käyttäjien kanssa.

Tilaston tietojen keruu perustuu seuraaviin lakeihin:

[Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta \(668/2008\) \(Finlex\)](#)

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 27.8.2021/784\) \(Finlex\).](#)

Menetelmäkuvaus

Perusterveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteriin (Avohilmo) kootaan tietoja perusterveydenhuollon avohoitokäynneistä. Avohilmo-rekisteri on yksi kolmesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hoitoilmoitusrekisteristä. Kaksi muuta ovat sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisteri ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteri.

Hoitoilmoitusjärjestelmä muodostaa huomattavan laajan sosiaali- ja terveydenhuollon tietovarannon: esimerkiksi Avohilmo-rekisteriin tallentui vuonna 2022 noin 101 miljoonan tapahtuman tiedot. Kunkin rekisterin tiedoista laaditaan omat erilliset tilastonsa.

[Avohilmo pikaraportti \(THL\)](#)

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu Avohilmo-rekisteristä saatuihin tietoihin, jotka poimitaan automaattisesti potilastietojärjestelmistä suoraan ammattilaisten tekemistä kirjauksista asiakkaiden tietoihin (Hilmo-tiedot). Asiakkaiden tiedot siirtyvät THL:lle ajantasaisesti vuorokausittain.

Tilastossa käytetyt luokitukset sekä tiedonkeruun ohjeet on kuvattu Hoitoilmoitusoppaassa sekä THL:n verkkosivuilla. Keskeiset käsitteet ja määritelmät kuvataan erikseen tilastoraportin tekstiosassa.

Tietojen kattavuus

Uusia tietoja, päivityksiä ja muutoksia Avohilmoon toimitettuihin tietueisiin vastaanotetaan jatkuvasti eli tieto päivittyy koko ajan. Ajantasaisin tieto perusterveydenhuollon osalta on saatavilla THL:n verkkosivuilla tietokantaraporteilta eli tiivisteistä ja kuutioista. Tilastoraportissa esitetään poiminta-ajankohtien mukaiset tiedot sellaisina kuin ne tarkasteluajankohtina olivat. Tämä tilastoraportti perustuu 16.1.-30.3.2023 välillä THL:n hoitoilmoitusrekisterin (Hilmo) osarekisteriin Avohilmoon tulleisiin perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon tietoihin.

[Tietokantaraportit \(THL\)](#)

Potilastietojärjestelmän vaihdoksesta johtuen avosairaanhoidon käyntitiedoissa on puutteita Vantaalla (vuodesta 2019 alkaen), Helsingissä, Keravalla ja Kauniaisissa (vuodesta 2021 alkaen). Helsingissä avosairaanhoidon lääkärin fyysiset käynnit ja etäasioinnit (yksilökäynnit) vähenivät 50 prosenttia vuodesta 2020 vuoteen 2022, Keravalla vastaavasti käynnit vähenivät 30 prosenttia ja Kauniaisissa 18 prosenttia. Vantaalla käyntimäärät olivat 39 prosenttia alhaisemmat vuonna 2020 verrattuna potilastietojärjestelmän vaihtoa edeltävään vuoteen.

Suun terveydenhuollon tiedoissa on huomioitava, että suuhygienisti- ja hammashoitajakäynnit eivät tilastoituneet Apotti-tietojärjestelmässä oikein. Suuhygienistien käyntitiedot

on lähetetty hammashoitajien tiedoissa. Esimerkiksi Keravalta, Helsingistä ja Kauniaisista suuhygienistien käyntitiedot puuttuivat kevään 2021 jälkeen ja Vantaalta vuoden 2019 kevästä lähtien.

Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tilaston perusjoukko muodostuu kaikista niistä henkilöistä, jotka ovat asioineet perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitopalveluissa vuoden aikana. Perusterveydenhuollon järjestämisestä vastaava kunta ja 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue on vastuussa tietojen toimittamisesta THL:lle myös silloin, kun palvelu ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Tietojen oikeellisuus Avohilmo-rekisterissä on riippuvainen tiedonantajien toimittamien tietojen laadusta ja oikeellisuudesta. Tiedot toimitetaan THL:lle sähköisesti kerran vuorokaudessa tapahtuvalla automaattisella poiminnalla potilastietojärjestelmästä.

Tietojen laatua seurataan THL:n ja tietojen tuottajien toimesta Avohilmon pikaraporttilta ”Käynnit viikoittain ja kuukausittain”, joka päivittyy päivittäin. Pikaraporteilta seurataan tiedonkeruun kattavuutta ja laatua palveluntuottajittain ja palvelumuodoittain. Lisäksi seurataan käyntisyiden ja toimenpiteiden kirjaamiskattavuutta sekä ajankohtaista influenssaraportointia ”Akuutti hengitystieinfektio (influenssa ja muut virukset)”. Hilmo-tiedonkeruun kautta kerättävistä tiedoista muodostuu myös valtakunnallinen rokotusrekisteri. Osa Hilmo-tietojen laadun ja kattavuuden tarkistamista on rokotusrekisteriin tehtävät rokotustietojen täydellisyyštarkistukset.

[Tietokantaraportit \(THL\)](#)

[Valtakunnallinen rokotusrekisteri \(THL\)](#)

THL on yhteydessä tiedonantajiin ja tietojärjestelmätoimittajiin ja pyytää tietojen korjaamista, jos laadussa havaitaan puutteita. Tietojen korjaaminen tapahtuu aina tiedon tuottajan toimesta. Tarvittaessa Avohilmo-rekisteriin vastaanotetaan päivittyneitä tai korjattuja aineistoja pääsääntöisesti viimeisen vuoden ajalta. Vuoden 2022 aikana Avohilmo-tietojen kattavuutta on tarkistettu viikoittain palveluntuottajittain.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Päivittäin päivittyvältä Avohilmon pikaraporttilta on saatavilla tietoja terveydenhuollon avohoidon tapahtumista, käyntisyistä, toimenpiteistä, influenssaseurannasta ja lääkityksistä. Tiedot terveydenhuollon avohoidon käynneistä on saatavilla tietokantaraporteilta.

Kuukausittain päivittyvät tietokantaraportit, eli tiivisteet ja kuutiot, mahdollistavat käyttäjän omat valinnat ja tiedonhaun rekisteriaineistosta. Tiivisteillä tarkoitetaan valmiiksi tehtyä koostetta aihealueen keskeisistä tiedoista. Kuutiot mahdollistavat tietojen monipuolisemman tarkastelun. Perusterveydenhuollon avohoidon käyntitietoja voi tarkastella vuodesta 2015 alkaen alue-, palveluntuottaja- ja asiakasnäkökulmasta.

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn tiedot ovat saatavilla kuukausittain päivittyviltä tietokantaraporteilta, kuutioista ja tiivisteiltä. Hoitoon pääsyn tiedoista on myös saatavilla kaksi kertaa vuodessa päivittyvät tilastoraportit.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyistä ja toimenpiteistä on saatavilla kuukausittain päivittyvät tietokantaraportit sekä tilastoraportti käyntisyistä.

Terveystarkastuksista äitiys- ja lastenneurolassa sekä opiskeluhuollossa on saatavilla kerran vuodessa julkaistavat tietokantaraportit sekä tilastoraportti.

Kotihoidosta on julkaistu käynneistä kerran kuukaudessa tai asiakkaista kerran vuodessa päivittyvät tietokantaraportit ja kerran vuodessa ilmestyvä tilastoraportti. Nämä korvasivat vuodesta 2020 alkaen aiemman kotihoidon laskennan raportoinnin.

Lasten ja nuorten ylipainosta ja lihavuudesta julkaistaan kerran vuodessa tilastoraportti.

Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä on mahdollista tarkastella vuosittain päivittyviä tietoja kunta-, maakunta-, sairaanhoitopiiri- ja koko maan tasolla väestöön suhteutettuna ja absoluuttisina lukuina.

[Tilasto- ja indikaattoripankki \(Sotkanet\)](#)

Laajemmin aihekohtaisilla tilastoraporteilla raportoidaan vuosittain perusterveydenhuollon avohoidon käyntitietoja eri ammattiryhmissä ja palvelumuodoissa, käyntien syitä avohoidon käynneillä sekä terveyskeskusten vuodeosastojen tietoja potilaista, hoitopäivistä ja -jaksoista. Tilastoraporttien tarkempi julkaisuaikataulu ilmenee tilastojen julkaisukalenterista.

[Tilastojen julkaisukalenteri \(THL\)](#)

Jokaisen tilastoraportin yhteydessä esitetään laatuseloste, jossa kuvataan tarkemmin tilastoraportin tietosisältöä.

Tietojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Poisto- tai hoitoilmoitusjärjestelmä on ollut käytössä Suomen terveydenhuoltolaitoksissa vuodesta 1967 lähtien. Poistoilmoitus (hoidon päättämislmoitus) muuttui hoitoilmoitukseksi vuoden 1994 alusta. Järjestelmä on alun perin kattanut ainoastaan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon laitoshoidon.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntitiedot (Avohilmo) tulivat osaksi hoitoilmoitusjärjestelmän tiedonkeruuta vuonna 2011. Avohilmo-tiedonkeruu korvasi vuonna 2002 aloitetun niin kutsutun Notitia-tiedonkeruun ja samalla tiedonkeruu muuttui sähköisellä tiedonsiirrolla suoraan potilastietojärjestelmistä tapahtuvaksi.

Perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäyntien sekä terveyskeskusten vuodeosastojen tiedot raportoitiin samassa tilastoraportissa tilastovuosilta 2011–2014. Tilastovuodesta 2015 lähtien perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäyntien tiedot raportoidaan yhdessä tilastoraportissa ja terveyskeskusten vuodeosastojen tiedot voidaan julkaista erillisenä tilastoraporttina.

Työterveyshuollon palveluntuottajat alkoivat tuottamaan tietoja vuodesta 2020 lähtien Avohilmo-tiedonkeruuseen. Työterveyshuollon tietoja ei raportoida tässä tilastoraportissa, koska työterveyshuolto ei kuulu perusterveydenhuollon avohoittoon.

Etäasioinnit lisääntyivät vuoden 2020 jälkeen, joka vaikuttaa tilastoraportin vertailukelpoisuuteen sitä edeltäviin vuosiin verrattuna.

Tietojen saatavuus ja selkeys

Perusterveydenhuollon tilastosta julkaistaan vuonna 2023 tilastoraportti vuoden 2022 perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäynneistä. Tilastoraportti julkaistaan vuosittain THL:n verkkosivuilla. Tilaston tiedot ovat saatavilla tietokantaraportteilta, Sotkanetistä, vuosikirjoista ja kansainvälisistä tilastoulkaisuista.

[Perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäynnit \(THL\)](#)

Hoitoilmoitusrekisterin yksilötason tiedot ovat salassa pidettäviä. Yksilötason tietojen luovuttaminen Hoitoilmoitusrekisteristä edellyttää aina tietojen luovutuksen oikeutuksen tarkistusta. Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen Findata voi myöntää tietoluvan salassa pidettävien tietojen toissijaiseen käyttöön. Tietojen luovuttamisen ehdoista ja tutkimuslupien hakemisesta tietoja löytyy THL verkkosivuilta.

[Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä \(Finlex\)](#)

[Tutkimuskäyttö ja tietoluvat \(THL\)](#)

Tilastovuoden 2022 perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoitokäynnit – tilastoraportin erityiskysymykset

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntimäärät palautuivat vuoden 2018 tasolle vuoden 2021 nousun jälkeen. Käyntimäärät laskivat eniten Muu terveydenhoito -palvelumuodossa, koska tähän palveluun ohjattiin kirjattavaksi korona- ja influenssarokotuksiin liittyvät käynnit vuonna 2021.

Tämän tilastoraportin käyntitiedoissa eivät ole kattavasti mukana kaikki julkisen perusterveydenhuollon avohoidon ostopalvelut.

Tässä tilastoraportissa ei ole mukana yksityisen avosairaanhoidon ja työterveyshuollon tietoja. Avohilmo-rekisterissä yksityisen avosairaanhoidon käyntimäärä oli 3,2 miljoonaa käyntiä vuonna 2022 ja 2,9 miljoonaa vuonna 2021. Työterveyshuollon käyntimäärä oli 11,2 miljoonaa käyntiä vuonna 2022 ja 12,6 miljoonaa vuonna 2021. ([Avohilmo.](#))

Avohilmo-rekisterin ajantasaisista perusterveydenhuollon tiedoista on tuotettu sote-tilannekuvatiedot kuvioina.

[Perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon käyntimäärät](#)

Tiedonkeruun ohjeistus on julkaistu hoitoilmoitusoppaissa.

[Hilmo-opas 2020](#)

[Hoitoilmoitusopas terveydenhuollolle 2023](#)